

TKP'NİN 1927 SONRASINDA ATATÜRK KARŞITI POLİTİKALARI

9 Temmuz 2022

Yıldırım Koç

Atatürk de, Şefik Hüsnü ve TKP de, nihai olarak sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için mücadele ettiler. Atatürk, bu amaca doğru yol almada, bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılmasının gerekli ve mümkün olduğunu düşündü ve bu konuda büyük başarılar elde etti. Bugün, 1945 yılından itibaren hızla yıpratılan bu başarıları geri kazanmaya ve mücadeleyi sınıfsız ve sömürsüz bir dünya doğrultusunda geliştirmeyi hedefliyoruz. Şefik Hüsnü ve TKP ise, uluslararası komünist hareketin bir parçası olarak Moskova'da belirlenen bir yolda mücadele etti. Bu mücadeleleri insanlık tarihine önemli katkılarda bulunsa da, sonunda ne kadar başarılı ve kalıcı sonuçlar elde ettiği tartışılır. Nihai amaç aynı olsa da, bu iki yol arasındaki büyük fark, Cumhuriyet döneminde bu iki çizgi arasında önemli çatışmalara ve suçlamalara neden oldu. TKP'nin Atatürk'e yönelik eleştirileri, Komintern'in politika değişikliğinden sonra, 1927 yılından itibaren daha da sertleşti. Komintern, 1927 yılında, "milli burjuvazi"nin artık devrimci niteliğini yitirdiğini ileri sürerek, milli burjuvaziye karşı da mücadelenin yükseltilmesi gerektiğini savunmaya başladı. Bu süreçte Sovyetler Birliği Komünist Partisi yönetimi içinde Stalin'in tartışılmaz ağırlığı da ön plana çıktı

1927 yılında Komintern'in politikalarını değiştiren iki önemli gelişme, Sovyetler Birliği ile İngiltere arasındaki ilişkilerin bozulması (Mayıs 1927) ve Çin'de Komintern'in o tarihe kadar desteklediği Kuomintang'ın Çinli komünistlere yönelik Şanghay katliamıdır (Nisan 1927). Sovyetler Birliği'nde, bu tarihten itibaren, emperyalist ülkelerin Sovyetler Birliği'ni yok etmek için büyük bir savaşa girişeceği düşüncesi ön plana çıktı. Komintern'in 1928 yılında yapılan 6. Kongresi'ne de bu anlayış damgasını vurdu ve Komintern, emperyalist ülkelerdeki sosyal demokratları birinci düşman kabul eden bir politikayı benimsedi. Komintern'in bu politika değişiklikleri, TKP'nin Atatürk'e yönelik eleştirilerinin daha da sertleşmesine yol açtı.

Atatürk'ün Sovyetler Birliği, Komintern ve TKP'deki gelişmeleri çok yakından izlediği bilinmektedir. Bu politika değişikliğine Türkiye'nin ilk yanıtı TKP'ye yönelik 1929 tevkifatı oldu. TKP'nin Türkiye'deki tüm önder kadrosu ve militanları tutuklandı ve yargılandı.

Yargılamaya Haziran ayında geçildi. Yargılamanın sona ermesinden kısa bir süre önce, Mustafa Kemal Paşa 1929 yılında 5 Ağustos'u 6 Ağustos'a bağlayan gece yarısı Eskişehir Gari'nda aşağıdaki konuşmayı yaptı.

"Türk milletinin toplumsal nizamını ihlale yönelik didinmeler boğulmaya mahkumdur. Türk milleti kendinin ve memleketinin yüksek menfaatları aleyhine çalışmak isteyen fesatçı, sefil, vatansız ve milliyetsiz beyinsizlerin hezeyanlarındaki gizli ve kirlili emelleri anlamayacak ve onlara müsamaha edecek bir heyet değildir. O, şimdiye kadar olduğu gibi doğru yolu görür. Onu yolundan saptırmak isteyenler ezilmeye, kahredilmeye mahkumdur. Bunda köylü, amele ve bilhassa kahraman ordumuz candan beraberdir. Buna da kimsenin şüphesi olmasın! Hakim efendiler, siz kanun adamlarısınız. Ellerinize milletin, vatanın her türlü hak ve menfaatlarını koruyan kanunlar verilmiştir. İşaret ettiğim noktaları işittiniz. Türk milletinin büyük haklarını müdafaa ederken bu noktalar ehemmiyetle hatırdan tutulmalıdır!" (Atatürk'ün Bütün Eserleri ATABE, C.22, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2007, s.327-328)

Mustafa Kemal Paşa'nın bu konuşmasının hemen ardından 1929 TKP Davası hemen sonuçlandı ve kararın Yargıtay tarafından onanmasının ardından, hükümlüler Diyarbakır ve Elazığ cezaevlerine gönderildi. (Akbulut, Erden, **1929 TKP Davası**, TÜSTAV Yayınları, İstanbul, 2005, s.133)

TKP'nin Mustafa Kemal Paşa'nın demecine yanıtı çok sert oldu ve TKP çok sert suçlamalarda bulundu:

"Türkiye burjuvazisi, Cumhurreisinin ağızıyla Eskişehir İstasyonunda TKP'ne harp ilan etti. Bu, çoktandır devam eden ilk muharebenin burjuva devletinin en yüksek makamı tarafından resmen

tasdiki demektir. Bir müddet evvel de Başvekil İsmet Paşa Meclis'te söylediği bir nutukta komünistlere taarruz etmişti.

"Mustafa Kemal Paşa, Komünistlere uzun uzadıya küfür ettikten sonra onları ordu kuvvetiyle tehdit etmiş ve ilk defa olarak Komünistlere karşı mücadeleye, Türkiye amelesinden, köylüsünden ve esnafından yardım dilemiştir. Demek oluyor ki, geçen zaman zarfında Türkiye Komünist hareketi, burjuvazi için daha mühim bir tehlike haline gelmiştir.

"Bu iki hareket herşeye rağmen, hareketimizin inkişaf etmekte olduğuna delildir. Türkiye komünist hareketi, Türkiye amelesinin hareketidir. TKP Türkiye amelesinin partisidir. Bu hareket ve bu parti, Türkiye'de köylü ve fakir esnaf tabakalarının da menfaatlerini müdafaa eden yegane kuvvettir. (...)

"Halk Fırkasının, Halk Fırkası hükümetinin, BMM'nin, Cumhurreisinin yüzlerindeki maskeyi yırtmak ve şahısların nasıl burjuva müessesesi ve mümessilleri olduğunu, emekçi sınıfına göstermek TKP'nin önünde duran en büyük meselelerdendir.

"TKP, Türkiye burjuvazisinin reisi, Türkiye amele, köylü ve esnafının en büyük düşmanı olan M.Kemal Paşa'nın resmi harp ilanını, büyük bir soğukkanlılıkla karşılar ve mücadelesine devam eder." (Tunçay, Mete, **Türkiye'de Sol Akımlar, 1925-1936**, Cilt 2, İletişim Yayınları, İstanbul, 2009, s.212)

Şefik Hüsnü, "B.Ferdi" adıyla Komünist Enternasyonal'in dergisinde 22 Ocak 1930 tarihinde "Doğu Milliyetçiliği Emperyalizm Önünde Diz Çöküyor" başlıklı bir yazı yayımladı.

Bu yazıdaki bazı bölümleri aşağıda aktarılmaktadır:

"Türkiye'de Kemalist burjuvazi, daha iki-üç yıl öncesine kadar biçimsel olarak bağlı kaldığı devrimci mevzileri terk ettiğini açıkça göstermekten artık hiçbir şekilde çekinmiyor. Biz o zamanlar Komünist Enternasyonal dergisi sayfalarında Kemalizmin bu geriye gidişinin belirtilerini saptamıştık. Bu, artık açıkça görülmektedir. (...) Kemalizm, emperyalist malî dünyanın sempatisini kazanmak için, sultanların tavrını takınarak, Osmanlı İmparatorluğu'nun devlet borçlarının tamamını ödemeyi üstlendi ve bu borçlar için İstanbul ile Samsun'un gümrük gelirlerini güvence olarak gösterdi. (...) Kişisel diktatörlük rejimi, acıklı durumda olan göstermelik Meclis'in yardımıyla Cumhuriyet'in ilk yıllarında var olan demokrasinin son kırıntılarını da sildi süpürdü. (...) Kemalist terör, sömürülen kitlelerin öncüsü olan Komünist Partisi'ni zalimce baskı altında tutuyor. Komünistler, millî partinin korkulu rüyası haline geldi. Bu partinin önderi, geçenlerde İstanbul'a giderken Eskişehir'de yaptığı konuşmasında Komünist Partisi'ne açık tehditler yöneltti. Sadece kendini "komünist" olarak adlandırmak değil, proletarya devrimine en ufak bir yakınlık göstermek bile yasak. (Perinçek, Doğu, **Komintern Belgelerinde Türkiye**, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2020, s.537-538)

"Bugün, bu devrimlerde genç milliyetçi burjuvazilerin rolü konusunda artık hiçbir hayale kapılmamak gerekir. Çünkü milliyetçi burjuvazi, bu devrimlere er geç ihanet edecektir. Bu, Doğu'daki burjuva demokratik devrimlerin toplumsal itici güçlerinin ne olduğu konusundaki anlayışımıza büyük bir berraklık getirmektedir. Savaş sonrası kapitalizmin çöküşünün bugünkü döneminde (6. Kongre'nin deyişle "üçüncü" döneminde) dünyanın bu kesimindeki siyasî durumla ilgili olarak iki olay ayırt edici niteliktedir: Birincisi, yerli burjuvazilerin ve bunların mücadele örgütlerinin emperyalist kapitalizme yaklaşmaları ve ikincisi, antiemperyalist harekete katılan halk kitlelerinin radikalleşmesi; bu hareketin, başında komünist partilerinin bulunduğu işçi sınıfının hegemonyası altına girme eğiliminin gittikçe artması. İşte bu iki olay, partilerimizin faaliyeti açısından çok büyük bir öneme sahiptir ve daha ayrıntılı bir tahlil gerektirmektedir. (...) Savaştan sonraki ilk yıllarda (kapitalizmin savaş sonrası bunalımının birinci döneminde), yabancı sermayenin sızmasına ve sömürmesine karşı kendiliğinden ayaklanan halk kitlelerine mücadelede önderlik edecek işçi ve köylü örgütleri olmadığı için, ezilen halkların devrimci, millî kurtuluş hareketlerinde önderliğin millî burjuvaziye düşebileceği görüşü doğru gözüküyordu. (Perinçek,2022;542)

"Ekim Devrimi'nin zaferi ve proleter Sovyet devletinin kurulması, o zamanlar yerli milliyetçi burjuvazi içinde çok yaygın olan, emperyalist hâkimiyetin yakında kaçınılmaz olarak yıkılacağı inancını, bu sınıfları gerçek devrimci bir ruhla dolduran ve uluslararası proletarya ile sıkı bir birlik için çaba göstermeye iten inancı sağlamlaştırdı. Millî kurtuluş hareketinin önder çevrelerinde, Doğu ülkelerinin "kapitalist olmayan" gelişmesinin mümkün olduğu düşüncesi bile boy verdi. (...) Burjuva

demokratik millî kurtuluş devrimlerine örnek sayılabilecek Kemalist Türkiye'nin bağrında ortaya çıkan bazı tipik belirtiler, bu dönemin başlarında, yani 1924 yılından sonra, bizi bazı yorumlar yapmaya götürmüştü. Ancak o sıralarda, bu yorumlarımız maddi temeli yokmuş gibi görünüyordu. O sıralarda biz, ekonomik bakımdan geri ülkelerin millî burjuvazilerinin, millî bağımsızlık hareketlerinin birliğini koruyacak ve bu devrimleri sonuna kadar götürecektik yetenekte olmadıkları ve kendi sınıflarının yararına belli uzlaşmalar yaparak er geç antiemperyalist cepheyi terk edecekleri ve emperyalist devletlerin safına geçecekleri görüşünü savunuyorduk. O zamandan bu yana görüşümüz değişmedi. Ortadoğu'daki millî hareketlerin somut olgularının tahliline dayanan bu tezi bazı yazılarımızda savunduk. Çin'deki olaylar, Kemalizmin emperyalizmin bir aleti haline gelme süreci içinde gerici yönde yozlaşması ve çeşitli Doğu ülkelerindeki, bir dizi benzer olgu bizim görüşümüzü bütünüyle doğruladığı için, bu konuyu eskiye göre daha titiz bir biçimde ele alacağız. (Perinçek,2022;543-544)

“Emperyalizmle anlaşmak, milliyetçi hükümetler için, deyim yerindeyse, karşı koyamayacakları bir yem oldu. Çünkü sorunu gerçekten devrimci bir biçimde, dünya proletaryasının sınıf mücadeleleriyle uyum ve ittifak içinde çözmek güçlükler ve belirsizliklerle dolu olduğu halde, emperyalizmin derhal yardım edeceği kesindi. Onlar da, doğal olarak kendi sınıflarının çıkarı uğruna, o kadar hararetle ve o kadar uzun süredir hayal ettikleri millî bağımsızlıklarını feda ettiler. (...) Bu ülkelerin işçi sınıfı, her geçen gün daha açık bir şekilde, kendi devrimci hedeflerinin bilincinde ve örgütlü bir siyasî güç olarak burjuvazinin karşısına çıkmaktadır. Öncüsü komünist partilerin faaliyeti ve ajitasyonu sayesinde, işçi sınıfı, sınıf düşmanlarına gözü kapalı alet olmamak için gittikçe daha güçlü bir irade gösteriyor. İşçi sınıfı, emekçi kitleler her çeşit kapitalist ve emperyalist sömürüden tamamen kurtuluncaya kadar emperyalizme karşı mücadeleyi -milliyetçilere karşı da- sürdürmeye kararlıdır. (Perinçek,2022;545)

“Bugün Doğu ülkelerinde artık yeni bir gelişme aşamasına girmiş bulunuyoruz. Güçler arasındaki ilişki temelden değişmiştir. Radikalleşen kitleler, burjuvazinin ihanetini kavriyor. Onlar bu burjuvaziye teslimiyet yolunda gözü kapalı izlemeye hiç niyetli değil. (...) Komünist partilerinin görevi, hâlâ bu sahte devrimcileri izleyen ya da onlar hakkında hayallere kapılan emekçi kitlelerin gözünde, sahte devrimcilerin oynadığı alçakça rolü, onların ikiyüzlülüğünü ve rezilliğini açığa çıkarmak, kandırılmış kitlelerin gözünü açmak ve böylece onları gericilik ve komünizm arasında bir seçim yapmaya çağırmaktır.” (Perinçek,2022;547)

TKP Merkezi Komitesi tarafından yayımlanan 1 Mayıs 1931 ve seçim bildirisinde şöyle deniyordu:

“Yeni intihabat yapılıyor. Halk fırkasının yeni meb'usları size yeni vergi yükleri ve sefalet, birçok haklardan daha mahrumiyet, faşist usullerin takviyesi, cumhuriyeti koruma perdesi altında Emekçiler ve inkılapçılar aleyhine kanlı bir tazyik ve tethiş, çıplak bir diktatörlük, ecnebi bankerler hesabına harpta ölüm getiriyor! Siz iztiraba, açlığa ve işsizliğe sürüklenmiş olan halk fırkası dertlerinize çare olamaz.! Emekçiler, Amele sınıfını, Komünist Fırkası ve onun rehberliği altında tahakkuk edecek AMELE-KÖYLÜ HÜKÜMETİ kurtaracaktır. (...) Yaşasın yegâne inkılâpçı fırka Türkiye Komünist Fırkası ve Cihan inkılâbının Erkânı Harbiyesi Komünist Beynelmileli! Kahrolsun 'Cumhuriyeti koruma' kanunu perdesi altında yalnız emekçilere karşı kullanılacak faşist diktatora!” (Tunçay, Mete, **Türkiye'de Sol Akımlar, 1925-1936**, Cilt 2, İletişim Yayınları, İstanbul, 2009, s.407)

Şefik Hüsnü, Komintern'in yayın organında 14 Ağustos 1931 günü yayımladığı “Türkiye'de 1 Ağustos” yazısında şu eleştirileri getirdi:

“Kemalist makamların olağanüstü sindirme önlemlerine rağmen illegal Türkiye Komünist Partisi, savaş tehlikesine karşı sistemli bir ajitasyon faaliyeti yürütmüş ve 1 Ağustos Savaşa Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne etkili bir şekilde hazırlanmıştır. (...) Bu bildiri, kitleleri, Sovyetler Birliği'ne silahlı bir saldırı seferi hazırlıklarına karşı, Çin Devrimi'nin savunulması için ve emperyalizme teslim olan Kemalizme karşı, 1 Ağustos'ta gösteriler yapmaya çağırıyordu. (...) Bu bildirin en önemli bölümleri şöyledir: 'Kemalist diktatörlük, bugüne kadar, emekçi kitlelerin antiemperyalist coşkusu karşısında emperyalizme karşı açık tavır almaktan kaçınmış, çeşitli emperyalist devletler arasında bocalamayı tercih etmiştir. Bu siyasî ikiyüzlülük, soyguncu devletlerin kampına açıkça geçmekten çok daha

tehlikelidir. Bu tutum yalnızca bir manevradır. Amacı, emekçi kitlelerin, emperyalistlerin ve onların milliyetçi ajanlarının her türlü entrika ve hilelerine karşı millî bağımsızlığı savunmadaki kararlılıklarını köreltmektir. Sosyal ve ekonomik temeli sarsılan Kemalist diktatörlük, kendisini tehdit eden yıkılıştan kaçmak için kurtuluşu her gün yeni bir manevraya başvurmakta buluyor. Bu manevralarla işçi ve köylüleri kandırmak istiyorlar. Ancak bütün bu entrikalar, işçilerin, köylülerin ve askerlerin Sovyetler Birliği ile sıkı bir ittifak, Çin Devrimi'ni savunmak, Hindistan, Hindicini, Arap ülkeleri ve diğer sömürgelerdeki millî devrimci ve antiemperyalist hareketleri desteklemek için var güçleriyle yürüttükleri mücadeleyi engelleyemez. Kemalistler daha emperyalistlerle kesin olarak anlaşmadan önce, iktidar, kitleler tarafından ellerinden alınacak ve Türkiye Komünist Partisi'nin önderliğinde işçi ve köylülerin demokratik diktatörlüğü kurulacaktır.' 1 Ağustos'ta İstanbul ve İzmir'in birçok büyük işyerinde işçiler, atölye ve fabrikalarını terk ederek savaş hazırlıklarını protesto etmeye çalıştılar. Ancak, özel olarak onlara karşı harekete geçirilen polis birlikleri tarafından dağıtıldılar." (Perinçek,2022;570-571)

TKP tarafından 1931 yılı Aralık ayında yayımlanan "Türkiye Kommunist Fırkası Fealiyet Programı"nın "mukaddime" bölümünde şu değerlendirme yer almaktadır: "Kemalist burjuvazi yekdiğerine zıt bu iki temayül: (Anadoluyu müstakillen istismar etmek ve ecnebi sermayenin itimat ve müzaheretini kazanmak temayülleri) arasında uzun müddet sallandıktan sonra, nihayet istiklâl mes'elesinde imperyalizm huzurunda boyun eğmeğe razı oldu." Metin şöyle bitiyordu: "Kahrolsun burjuvazi hakimiyeti ve imperyalizm ile anlaşılan halk fırkası! Yaşasın Türkiye amele ve köylü soviyet hükûmeti ve kommunist fırkası!" (Tunçay,2009;377)

TKP'nin illegal olarak yayımladığı *İnkılâp Yolu* dergisinin Şubat 1932 sayısında yer alan "T.K.P.'nin Bir Senelik Fealiyet Bilançosu" yazısı şu çağrıyla bitiyordu: "Kahr olsun Kemalizm Burjuva Hükümeti, Kahr olsun istismarcılar. Yaşasın bütün dünya proleter sınıfı! Yaşasın Türkiye zahmetkeşleri ve rehberi Komonist Fırkası". (Tunçay,2009;313)

TKP Merkez Komitesi tarafından yayımlanan 1 Mayıs 1933 beyannamesinde şöyle deniyordu: "Kemalist burjuvazi Türkiye emekçilerinin kanını daha iyi emmek için memleketin siyasi istiklalini de emperyalistlere peşkeş çekmek yolunda ilerleyor." Beyanname şu çağrılarla bitiyordu: "Yaşasın Amele-Köylü hükümeti, Yaşasın Türkiye Komünist Fırkası, Yaşasın cihan inkılabının erkânı harbiyesi-Komintern, Yaşasın yaklaşan cihan inkılâbı. Kahrolsun Kemalist burjuva diktatörlüğü." (Tunçay,2009;476, 477)

Şefik Hüsnü, Komintern yayın organınının 7 Temmuz 1933 günlü sayısında yer alan "Kemalistlerin Yeni Baskı Dalgası" yazısında şunları yazıyordu: "Toprak ağalarının ve burjuvazinin çıkarlarını temsil eden Kemalist hükümet, bunun yanı sıra, emekçi halka karşı yönelen ve krizin bütün yükünü emekçilerin sırtına yıkmayı hedef alan bir dizi tedbir de almaktadır. (...) Türkiye Komünist Partisi, bütün karalamalara ve saldırılara göğüs gerecek ve Kemalist diktatörlüğe karşı mücadelesini yılmadan sürdürecektir. Türkiye Komünist Partisi, Kemalizm'in saldırılarına karşı ve işçiler ve devrimciler üzerindeki siyasi baskıların son bulması için geniş bir protesto eylemi yürütmektedir."(Şefik Hüsnü, **Komintern Belgelerinde Türkiye-5, Şefik Hüsnü, Yazı ve Konuşmalar**, Kaynak Yayınları, 2. Basım, İstanbul, 1995, s.159, 160)

Şefik Hüsnü, Komintern yayın organlarından birinde 6 Kasım 1933 tarihinde yayımladığı "Kemalist Diktatörlüğün Çizmesi Altında (Zindandaki 200 Komünisti Kapsam Dışı Birakan Af)" başlıklı yazısında sert eleştiriler getiriyordu:

"Kemalist rejim birkaç yıl içinde, Kemalist Halk Partisi tarafından temsil edilen yerli büyük burjuvazi ve büyük toprak ağalarının açık diktatörlüğü haline geldi. (...) Emperyalist işgale karşı bağımsızlık savaşının zafere ulaşmasını, Anadolu'nun emekçi kitlelerinin devrimci atılımı ve onların verdiği sayısız kurban sağlamıştır. Kendiliklerinden ayaklanan bu kitleler, kendi saflarından çıkan devrimci bir siyasî önderlikten yoksundu. Mustafa Kemal'in örgütlediği grupta somutlaşan genç yerli burjuvazi -bu burjuvazi, mülk sahibi sınıf olarak kendi çıkarları açısından Türkiye'nin parçalanmasına karşı savaşıyordu- ayaklanmış olan işçi ve köylü kitlelerine silahlı mücadelede kendi önderliğini ve hegemonyasını, ancak köklü reformlar yapacağı yolunda vaatlerde bulunarak kabul ettirebildi. (...)

Millî zaferin hemen ardından, kısmen hâlâ silahlı olan emekçi kitleler Kemalist burjuvaziyi, feodal kalıntıları tasfiye işini tamamlamaya zorladılar. Kemalist burjuvazi bunu istemeye istemeye yaptı.” (Perinçek,2022;599)

“Komintern Yürütme Kurulu’nun 20 Aralık 1933’teki 13. Genişletilmiş Plenumunda Doktor Şefik Hüsnü’nün verdiği bilgilere göre, parti bu dönemde doğrudan doğruya ‘işçi köylü iktidarı’ için savaş veriyor. CHP iktidarını İtalya’daki ‘faşist iktidar’ tipinden bir iktidar olarak görüyor. Halkı iktidarla hesaplaşmaya çağırıyor.” (Tosun, Ersin (der.), **Bilal Şen Arşiv Çalışmaları**, Sosyal Tarih Yayınları, İstanbul, 2019, s.24)

Şefik Hüsnü, 20 Ocak 1934 günü Komünist Enternasyonal Yürütme Komitesi’nde yaptığı konuşmada da Atatürk’e sert eleştiriler yöneltti:

“Kemal’in Halk Partisi özellikle 1927’den bu yana sürekli bir terör siyaseti izliyor. (...) Halk Partisi’nin bütün ekonomi politikası sanayiciler ve toprak ağaları tarafından vahşice sömürülen mülksüz kitleleri hedef alıyor. (...) TKP, milliyetçi propagandanın bütün sahtekârlığını, tutarsızlığını ve reklamcılığını amansız eleştirisiyle açığa çıkarmaktadır; Parti’nin eylem programını, KEYK’in 12. Genel Toplantısı’nın kararlarını ve Sovyetler Birliği’ndeki sosyalist inşanın parlak başarılarını halka yaymaktadır; Sovyetler Birliği’nde kendi diktatörlüğünü uygulayan proletaryanın durumuyla, kapitalist ülkelerdeki, örneğin Türkiye’deki proletaryanın durumu arasındaki zıtlığa işaret etmektedir. Parti, aynı zamanda işçileri milliyetçi ideolojiden koparmak ve kendi etkisi altına almak için sürekli çaba harcamaktadır. (...) TKP bugün, işçi sınıfı üzerinde tartışma götürmez bir etkisi olan ve işçi sınıfının devrimci hareketlerinin en önünde ilerleyen biricik partidir.” (Perinçek,2022;603)

TKP İstanbul Vilayet Komitesi’nin 1934 Temmuz’unda yayımladığı **Kızıl İstanbul** dergisinde Lozan Antlaşmasıyla ilgili şu suçlamalar yer alıyordu:

“24 Temmuz 1923 Lozan’da ilk satıldığımız gün. İstiklal mücadelesini muvaffakiyetle bitiren ve emperyalist boyunduruğunu kırıp atan Türkiye emekçi kitleleri Kemalistler tarafından bundan onbir sene evvel emperyalist hükümetlere Lozan’da satılmağa başlanmıştı. Bundan onbir sene evvel mezada çıkarılan inkılâbımızın pazarlığı bugün bitmişti ve bütün Türkiye emekçileri sultanların yüz milyonlarca olan borçlarını Kemalistler tarafından Lozan’da imza edilen muahede ile ödemeğe mahkum edilmişlerdi.

“Lozan muahedesi Kemalistlerin emperyalistler karşısındaki korkaklıklarını, ric’atlarını ve irticaa sapma yolundaki faaliyetlerini gösteren mühim bir vesikadır. Lozan konferansında halk fırkası hükümeti emperyalist devletlerle beraber Türkiye emekçilerini soymak için anlaştılar. Bugün Lozan hesabına yüzbinlerce amelenin derisi soyuluyor. Binlerce köylülerin toprakları vergiler yüzünden zaptediliyor. (...) Emperyalist sermayesi eskiden olduğu gibi şimdi de halk fırkası zenginlerle beraber ortak olarak emekçileri soyuyorlar.” (Tunçay,2009;494-5)

TKP’nin “Faaliyet Programı” 1936 yılında yeniden yayımlandı. Bu baskının başında yer alan “Birkaç Söz” bölümünde Kemalizm’e yönelik şu suçlamalar yer alıyordu:

“TKP, Kemalist burjuvaziye ve onun diktatorasına karşı yürüttüğü savaşı; emperyalizme, ecnebi emperyalist sermayenin ajanlığını yapanlara, irticaa, derebeylik artıklarına amansız savaştan ayırmıyor. Kemalistlerin iki yüzlülüklerini, emperyalist ecnebi sermayenin önünde diz çöküşlerini, Türkiye’nin emekçi halk kitlelerinin aleyhine yaptıkları anlaşmaları, eski muhalefet unsurlarile derebeylik artıklarıyla giriştikleri uzlaşmaları merhametsizce açığa vuruyor. TKP, Kemalist burjuvazinin ve onun halk Fırkası hükümetinin sahtekârlıklarını, boşboğazlıklarını, kitleleri aldatmak ve onları sınıf savaşında diz üstü süründürmek için ileri sürdüğü demagojileri yılmadan, yorulmadan emekçi kitlelere göstermektedir.”(Tunçay,2009;636)

Atatürk'e ve Kemalist Devrim'e bu kadar sert eleştiriler getiren ve düşmanca bir tavır alan TKP, Komünist Enternasyonal'in 1935 yılında gerçekleştirilen 7. Kongresi'ndeki büyük politika değişikliği sonrasında, Komintern'den gelen talimat üzerine bütün illegal faaliyetlerini durdurdu ("Separat" veya "desantralizasyon" kararı).